

Sygn. akt I C 278/18

Dnia 4 września 2019r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Grażyna Poręba

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Bodziony - Mróz

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2019r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G.

przeciwko M. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego

z siedzibą w G. kwotę 2.662,50 zł (dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty,

II. w pozostałej części powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. kwotę 681,84 zł (sześćset osiemdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem zawrotu kosztów procesu,

IV. zasądza od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Nowym Sączu na rzecz adwokata A. R. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Z:

1) odnotować wyrok,

2) kal. 21 dni.

Dnia 4 września 2019r.

Sędzia:

Sygn. akt I C 278/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 września 2019 roku.

Strona powodowa E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. w pozwie wniesionym w dniu 21 grudnia 2017 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, domagała się zapłaty od pozwanej M. S. kwoty 3 722,87 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa podniosła, iż podstawą żądania jest umowa pożyczki z dnia 4 października 2016 roku, zawarta przez pozwaną z (...) Sp. z o.o. w W.. W dniu 11 października 2016 roku pierwotny wierzyciel dokonał przelewu przysługującej mu wierzytelności na rzecz powoda. Pozwana nie wywiązała się ze zobowiązania, w związku z czym umowa została wypowiedziana i z dniem 21 lipca 2017 roku całość zadłużenia stała się wymagalna. Powód wezwał pozwaną do zapłaty jednak bezskutecznie. Na kwotę zadłużenia składają się: należność główna – 1 761,21 zł, skapitalizowane odsetki umowne w kwocie 267,79 zł (w tym 53,59 zł część odsetkowa niespłaconych rat pożyczki, 13,83 zł odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych od przeterminowanych rat kapitałowych, 200,37 zł odsetki naliczone od dnia następnego po wypowiedzeniu umowy do dnia sporządzenia pozwu), opłata przygotowawcza i administracyjna – 1 693,87 zł.

W dniu 16 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zobowiązał pozwaną do zapłaty kwoty wskazanej w pozwie oraz do zwrotu kosztów procesu stronie powodowej (k. 3v).

Wobec złożonego skutecznie sprzeciwu nakaz zapłaty utracił swą moc i postanowieniem Referendarza sądowego z dnia 6 marca 2018 roku sprawa została przekazana do tut. Sądu Rejonowego (k. 7v).

Pozwana reprezentowana przez ustanowionego dla niej pełnomocnika z urzędu, w piśmie z dnia 13 lutego 2019 roku (k. 101-102) wniosła o umorzenie postępowania (powołując się na wniosek powoda zawarty w pozwie dotyczący umorzenia postępowania w sytuacji uchylenia nakazu zapłaty) ewentualnie oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz powódki kosztów procesu i zasądzenie kosztów pomocy prawnej z urzędu. Zakwestionowała żądanie pozwu co do zasady i co do wysokości, wskazując, iż dopiero po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przez powoda pozwana miała możliwość zweryfikować, czego dotyczy pozew. Pozwana ma bowiem inne zobowiązania kredytowe, w odniesieniu jednak do pozwu zaprzecza, aby zawierała umowę pożyczki, na którą wskazuje powód. Podniosła, iż powód nie przedstawił umowy na piśmie, a znajdująca się w aktach umowa ma inny numer, niż wskazany w pozwie. Nadto zanegował wysokość prowizji, jako niemal równej kwocie pożyczki, a łącznie z odsetkami przewyższającą udzieloną pożyczkę. Jest to koszt nieuzasadniony, nie uzgodniony z pozwaną indywidualnie, a postanowienia w tym zakresie stanowią niedozwolone klauzule umowne.

Ponadto na rozprawie strona pozwana podniosła zarzuty co do samej treści umowy, w tym zastrzeżenie do § 4 ust. 5 i § 10 umowy (nagranie z dnia 10.05.2019 r. 00:00:03).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana M. S. zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki ratalnej z dnia 4 października 2016 roku. W umowie wskazano, że całkowita kwota do zapłaty wynosi 4 267,84 zł, w tym kwota pożyczki to 2 000 zł, prowizja - 1 999,20 zł, odsetki - 268,64 zł (roczna stopa oprocentowania – 10 % w skali roku). Rzeczywista roczna stopa oprocentowania to 96,84 %. Pożyczka została udzielona na okres 30 miesięcy – do dnia 4 kwietnia 2019 roku. Zobowiązanie miało być spłacane w ratach miesięcznych po 142,27 zł. Kwota pożyczki – 2 000 zł została wypłacona na rachunek pozwanej w tym samym dniu.

Dowód: umowa pożyczki k. 23-25, potwierdzenie przelewu kwoty pożyczki k. 114.

Pozwana początkowo regulowała spłatę pożyczki, dokonując następujących wpłat: 142,27 zł w dniu 4 listopada 2016 roku, 142,38 zł w dniu 6 grudnia 2016 roku, 142,26 zł w dniu 3 stycznia 2017 roku i 200 zł w dniu 8 marca 2017 roku. W późniejszym czasie pozwana popadła w zadłużenie.

Pierwotny wierzyciel dokonał cesji wierzytelności przysługującej mu wobec pozwanej z tej umowy na rzecz powoda umową sekurytyzacji z dnia 11 października 2016 roku. Powód zawiadomił pozwaną o nabyciu wierzytelności, a pismem z dnia 13 kwietnia 2017 roku wezwał pozwaną do uregulowania zaległości z tytułu rat za marzec i kwiecień 2017 roku. Następnie – wobec braku zapłaty – pismem z dnia 6 czerwca 2017 roku powód wypowiedział pozwanej

umowę pożyczki z dnia 4 października 2016 roku wzywając ją do zapłaty całej należności. Po upływie 30 –dniowego okresu wypowiedzenia należność stała się wymagalna z dniem 21 lipca 2017 roku.

Dowód: okoliczność przyznana przez powoda, umowa sekurytyzacji z dnia 11.10.2016 r. z załącznikiem k. 29-31, zawiadomienie o przelewie k. 28, wezwanie do zapłaty k. 32-33, wypowiedzenie umowy k. 26-27.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach przedstawionych przez stronę powodową oraz okolicznościach przyznanych przez powoda w zakresie wysokości i dat dokonanych przez pozwaną płatności na poczet umowy. Przedłożone w sprawie dokumenty Sąd uznał za wiarygodne.

Odnosząc się w tym miejscu do potwierdzenia przelewu kwoty pożyczki z dnia 4 października 2016 roku należy stwierdzić, iż dokument ten został przedłożony przez powoda na żądanie Sądu wraz z pismem z dnia 3 czerwca 2019 roku (k. 113). Pełnomocnik pozwanej wniósł zastrzeżenie do protokołu rozprawy z dnia 4 września 2019 roku wskazując na naruszenie art. 132 k.p.c., bowiem pismo to nie zostało opatrzone oświadczeniem pełnomocnika powoda o wysłaniu go bezpośrednio na adres pełnomocnika pozwanej w związku z czym powinno zostać zwrócone bez wzywania do uzupełnienia braku w tym zakresie. W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż z uwagi na charakter dokumentu dołączonego do wskazanego pisma zastosowanie przepisu art. 132 § 1 k.p.c. nie wpłynęłoby na okoliczność, iż Sąd faktycznie zapoznał się z treścią tego pisma (przed zgłoszeniem zastrzeżenia), a pismo to potwierdza przedstawienie kwoty pożyczki do dyspozycji pozwanej. Sąd w tej sytuacji doręczył odpis tego pisma pełnomocnikowi pozwanej, w dniu 13 czerwca 2019 roku (co potwierdza EPO k. 122) i dopuścił dowód z potwierdzenia wykonania transakcji płatniczej.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Na wstępie należy odnieść się do stanowiska pozwanej w zakresie umorzenia postępowania. W pozwie z dnia 21 grudnia 2017 roku powód faktycznie zawarł wniosek na podstawie art. 505³² § 4 k.p.c. o umorzenie postępowania w razie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty lub uchylenia nakazu zapłaty. W sprawie nie zaistniała jednak żadna z tych przesłanek, nakaz zapłaty został wydany w postępowaniu elektronicznym, a następnie utracił moc z mocy samego prawa wobec złożenia sprzeciwu (art. 505 k.p.c.). Jest to skutek inny, niż uchylenie nakazu zapłaty, które następuje w sytuacjach określonych w art. 502¹ § 1 i 2 k.p.c. W przedmiotowej sprawie nie było zatem podstaw do umorzenia postępowania.

Odnosząc się do kwestii merytorycznej oceny zasadności powództwa należy stwierdzić, iż pomiędzy stronami był sporny zarówno sam fakt zawarcia umowy, jak i wysokość żądania powoda. Pozwana kwestionowała przede wszystkim, aby zawierała wskazaną umowę, podnosząc, iż powód przedłożył do akt sprawy dokument umowy pożyczki z dnia 4 października 2016 roku zawartej pomiędzy pozwaną i pierwotnym wierzycielem (...) Sp. z o.o., nie podpisanej jednak przez pozwaną ani pełnomocnika. W ocenie Sądu nie ma jednak podstaw do podważenia okoliczności dotyczących zawarcia tej umowy, gdyż z samej jej treści wynika, iż nie została ona zawarta w formie pisemnej, ale w formie elektronicznej (przez internet). W § 4 ust. 5 umowy wskazano bowiem, iż „umowa pożyczki ratualnej jest zawierana z zachowaniem następującej procedury”, a mianowicie - pożyczkobiorca przed zawarciem umowy złożył oświadczenie w formie elektronicznej i udzielił pożyczkodawcy pełnomocnictwa obejmującego umocowanie Pożyczkodawcy do zawarcia w imieniu Pożyczkobiorcy umowy pożyczki ratualnej, wyrażając przy tym zgodę na to, aby przy jej zawieraniu Pożyczkodawca występował jednocześnie jako pełnomocnik Pożyczkobiorcy i jako druga strona tej umowy.

Art. 108 k.c. dopuszcza występowanie pełnomocnika jako drugiej strony umowy, jak też reprezentowania obu stron umowy, jeśli to wynika z treści pełnomocnictwa. Z § 10 umowy pożyczki wynika natomiast, iż pozwana, jako pożyczkobiorca oświadczyła, iż w dniu 4 października 2016 roku złożyła oświadczenie woli w formie elektronicznej udzielając pełnomocnictwa obejmującego umocowanie Pożyczkodawcy do zawarcia w imieniu pozwanej umowy i

wyraziła zgodę, aby przy jej zawieraniu Pożyczkodawca występował jednocześnie jako pełnomocnik Pożyczkobiorcy i jako druga strona umowy. Strona pozwana wносиła zastrzeżenia, co do treści wskazanych zapisów umowy, jednakże nie podważyła skutecznie zawarcia takiej umowy w formie wskazanej w tych zapisach, również w świetle przedłożonego przez powoda potwierdzenia przelewu kwoty pożyczki. Potwierdzenie to obejmuje bowiem kwotę pożyczki równą 2 000 zł, tj. taką samą jak kwota pożyczki wskazana w umowie, przelew na rachunek pozwanej został dokonany w dniu 4 października 2016 roku, zatem w dniu zawarcia umowy. Co równie istotne, powód posiadał dane osobowe pozwanej, a także numer jej rachunku, co wskazuje, iż musiał je uzyskać w procedurze zawarcia umowy. Potwierdza to zdaniem Sądu, iż pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy o takiej treści i na wskazaną kwotę. Co więcej, pozwana dokonała kilku wpłat na poczet tej pożyczki, co dodatkowo potwierdza zawarcie tej konkretnej umowy.

Okoliczność nabycia wierzytelności z tytułu tej umowy przez powoda znajduje z kolei potwierdzenie w przedłożonej umowie sekurytyzacji wraz z załącznikiem.

Odnosząc się do wysokości roszczenia powoda należy uznać, iż co do zasady jest ono wykazane. Kwota kapitału pozostałego do spłaty wynika z pomniejszenia kwoty pożyczki o spłacone przez pozwaną raty (część zaliczoną na kapitał). Analizując natomiast koszty związane z zawarciem umowy pożyczki istotne jest to, iż pożyczka zawarta przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem nie jest umową bankową, a fakt, iż udzielał jej podmiot nie będący bankiem powoduje, że większe jest ryzyko braku spłaty takiej pożyczki. Stąd podmioty para-bankowe ustalają wyższe prowizje, czy też inne koszty poza-odsetkowe udzielenia takiej pożyczki. Koszty te są nadto wyższe w umowach długoterminowych, co wiąże się z koniecznością obsługi pożyczki przez kilkanaście czy kilkadziesiąt miesięcy. Również w przedmiotowej sprawie pożyczka została pozwanej udzielona na okres 30 miesięcy, w związku z czym pożyczkodawca ustalił prowizję w wysokości 1999,20 zł, na którą zgodnie z definicją zawartą w § 1 umowy składały się opłata przygotowawcza wynosząca 25 % całkowitej kwoty pożyczki oraz opłata administracyjna wynosząca 30 % tej kwoty w skali roku. Opłata administracyjna była pobierana przy tym proporcjonalnie do okresu rzeczywistego kredytowania.

Oceniając zapisy umowy w zakresie kosztów poza-odsetkowych Sąd doszedł do przekonania, iż co do zasady nie przekraczają one maksymalnych kosztów poza-odsetkowych wynikających z zastosowania wzoru z art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim obowiązującego w dacie zawarcia umowy z pozwaną. Przepis ten wprowadzony z dniem 11 marca 2016 roku ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1357) o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw przewiduje granicę wysokości wszelkich kosztów, które mogą być dochodzone w ramach udzielonego kredytu i przedstawia sposób ich wyliczenia. Zastosowany algorytm pozwala na przyjęcie, że koszty ustalone jako poza-odsetkowe koszty kredytu w umowie z dnia 4 października 2016 roku mieszczą się w tym zakresie, biorąc pod uwagę kwotę faktycznie udzielonej pożyczki oraz okres, na jaki pożyczka ta została udzielona (30 miesięcy). Jednocześnie nie budzi wątpliwości, iż pożyczkodawca miał prawo pobierać opłaty za uruchomienie i obsługę pożyczki (tj. opłatę przygotowawczą i administracyjną) w okresie kredytowania, a pozwana miała świadomość takich kosztów, bowiem zostały one jasno wskazane w umowie. Nie może być zatem mowy o niezrozumiałych zapisach umowy w tym zakresie, ponadto, jak wynika z twierdzeń pozwanej zawartych w pismach procesowych, umowa z dnia 4 października 2016 roku nie była jej pierwszą tego typu umową, gdyż pozwana posiada wiele zobowiązań tego rodzaju. Z tych względów w ocenie Sądu zawarte w umowie postanowienia zastrzegające poza-odsetkowe koszty udzielenia pożyczki w postaci prowizji (tj. opłaty przygotowawczej i opłaty administracyjnej) co do zasady nie są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

Sąd uznał jednak, iż opłata administracyjna musi zostać pomniejszona proporcjonalnie do okresu trwania umowy. Zgodnie bowiem z definicją w § 1 umowy opłata administracyjna (zwana przez powoda również operacyjną) była naliczana proporcjonalnie do czasu trwania umowy, tj. uwzględniała okres 30 miesięcy i stanowiła wynagrodzenie pożyczkodawcy za wszelkie czynności związane z obsługą pożyczki (obsługa spłaty rat, monitorowanie terminowości). Z tabeli przedstawionej w sprzeczności od nakazu zapłaty powód wskazał, iż do rat kapitałowo – odsetkowych zostały

doliczone proporcjonalnie prowizja i prowizja operacyjna (opłata administracyjna). Przyjmując zatem, iż opłata ta wynosiła 49,97 zł miesięcznie (według rozliczenia zawartego w sprzeciwie od nakazu zapłaty), a pożyczka była obsługiwana nie przez 30, ale przez 10 miesięcy (październik 2016 – lipiec 2017 roku) Sąd uznał, iż powodowi należna jest z tego tytułu jedynie kwota 499,70 zł ($10 \times 49,97$ zł). Z tych względów od pełnej kwoty opłaty administracyjnej - 1 499,10 zł ($30 \times 49,97$ zł) należało odjąć kwotę 499,70 zł, co daje 999,40 zł – jest to kwota opłaty administracyjnej nienależnej powodowi z uwagi na wcześniejsze zakończenie umowy.

Mając powyższe na uwadze, od kwoty 1 693,87 zł dochodzonej przez powoda jako sumy opłaty administracyjnej i przygotowawczej Sąd odjął kwotę 999,40 zł jako nienależną opłatę za obsługę pożyczki, co daje kwotę 694,47 zł. Następnie kwotę tą należało doliczyć do niespłaconego kapitału pożyczki, co daje 2 455,68 zł – i od tej kwoty należało obliczyć ponownie należne odsetki po wypowiedzeniu umowy. Suma odsetek maksymalnych od kwoty 2 455,68 zł (liczonych od dnia 24 lipca 2017 roku, bowiem 22 lipca 2017 roku był sobotą) wynosi 139,40 zł.

W konsekwencji Sąd zasądził w pkt I wyroku na rzecz powoda kwotę 2 662,50 zł, na którą składają się wymienione wyżej kwoty, tj: kwota niespłaconej należności głównej (kapitału pożyczki), tj. 1 761,21 zł, kwota odsetek umownych stanowiących część odsetkową niespłaconych rat pożyczki do dnia wypowiedzenia, tj. 53,59 zł i kwota odsetek umownych w wysokości odsetek maksymalnych naliczonych od przeterminowanych rat kapitałowych w trakcie obowiązywania umowy do wypowiedzenia, tj. 13,83 zł (wyliczenie zawarte w piśmie stanowiącym odpowiedź na sprzeciw), kwota 694,47 zł tytułem opłat za uruchomienie i obsługę pożyczki i kwota odsetek wyliczonych jak powyżej – 139,40 zł.

Wskazaną kwotę Sąd zasądził wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty.

W pozostałej części, mając na uwadze powyższą argumentację, powództwo należało oddalić, o czym orzeczono w pkt II.

W pkt III Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 100 k.p.c. Powód poniósł koszty procesu w wysokości 947 zł, tj. 900 zł wynagrodzenia pełnomocnika ustalonego w oparciu o § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku (poz. 1804) zmienionego przez § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku (poz. 1667) oraz 47 zł opłaty uiszczonej od pozwu. Pozwana nie poniosła żadnych kosztów procesu. Wobec powyższego jest zobowiązana do zwrotu powodowi 72% poniesionych przez niego kosztów czyli 681,84 zł.

W pkt IV Sąd przyznał wynagrodzenie na rzecz pełnomocnika ustanowionego dla pozwanej z urzędu - w kwocie 600 zł netto, powiększone o podatek VAT 23 % (138 zł), łącznie 738 zł. Zostało ono ustalone na podstawie § 8 pkt. 3 w zw. z § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (poz. 1714).

ZARZĄDZENIE

1. ***Odnotować uzasadnienie;***
2. ***Odpis doręczyć pełn. pozwanej;***
3. ***Kal. 14 dni,***
4. ***Projekt uzasadnienia sporządzony przez P. A. M. G..***

20 września 2019r.